

Zawada Pilicka, 16.02.2026 rok.

Stowarzyszenie

Właścicieli Działek Rekreacyjnych „Chojnak”

w Zawadzie Pilickiej,

Wójt Gminy Irządze

Pan [REDACTED]

Irządze 124

42-446 Irządze

PETYCJA

Dotyczy: wniosków i uwag do Planu Ogólnego Gminy Irządze w ramach konsultacji społecznych projektu i stanowi załącznik do pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego.

My, niżej podpisani mieszkańcy i właściciele działek w miejscowości Zawada Pilicka działający także jako Stowarzyszenie Właścicieli Działek Rekreacyjnych „Chojnak” w Zawadzie Pilickiej składamy Petycję w odniesieniu do Obwieszczenia Wójta Gminy Irządze z dnia 09.01.2026 roku o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu Planu Ogólnego Gminy Irządze i w ramach tych konsultacji.

Petycja stanowi rozwinięcie i uzasadnienie wniosku, pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego o ujęcie w opisach na rysunkach Planu Ogólnego zapisów do POG Irządze zabraniających budowę na terenie gminy Irządze instalacji mogących mieć niekorzystny wpływ na środowisko naturalne i przebywających w ich sąsiedztwie ludzi.

Wnosimy w szczególności o wprowadzenie do Planu Ogólnego Gminy Irządze zakazu lokalizacji, budowy wszelkich instalacji przemysłowych, technologii w tym m. in. biogazowni, kompostowni, spalarni śmieci i elektrowni słonecznych (fotowoltaiki) na obszarze strefy planistycznej SR - produkcji rolniczej oznaczonym na rysunku planu i w opisie Planu Ogólnego - Uzasadnienie symbolem 105SR na działkach o nr ewid. 1252/1, 1253, 1256, 1254/3.

Wnosimy również o utworzenie strefy Ochrony Przyrody „Doliny Krztyni i doliny Białki Zdowskiej” obejmującej także formę ochrony bezpośredniej lub pośredniej ujęć wód powierzchniowych i podziemnych, którą przedstawiono w zał. nr 3 do Petycji.

Wnosimy również o poszerzenie strefy Krajobrazów Priorytetowych „IRZĄDZE” KOD 24-342.13-016, ID 1081 w części południowej gminy Irządze do drogi krajowej szybkiego ruchu nr 78 jak przedstawiono na załączniku nr 4 do Petycji, na wyciągu z rys. nr 2 - Uwarunkowania środowiskowe POG.

Nadrzędnym celem naszej petycji jest wspomaganie działań mających na celu dbałość o środowisko naturalne Gminy Irządze w kontekście wspólnej egzystencji człowieka, fauny oraz flory w szeroko pojętej i otaczającej nas naturze.

 1

Wnosimy ponadto uwagi do treści POG dotyczące:

- a) błędnego zapisu opisie Planu Ogólnego Gminy Irządze - Uzasadnienie na stronie 15 w podpunkcie 4) punktu 3. – Katalog stref planistycznych [...] wiersz 5 jest: „...stawy hodowlane zlokalizowane w Zawadzie Pilickiej (105SR).”, powinno być: „...stawy hodowlane zlokalizowane w Irządzach w sąsiedztwie Zawady Pilickiej (105SR).”
- b) braku oznaczeń stref planistycznych na rysunku nr 5 – Projekt planu ogólnego POG - stref w rejonie Zawady Pilickiej i drogi krajowej nr 78, które zaznaczono w załączniku nr 4, które mogłyby stanowić kontynuację strefy otwartej 26SO ale oddzielone są oznaczeniami innych stref planistycznych.
- c) wnosimy o zmianę zapisu przez uzupełnienie w opisie POG pkt 3 – Katalog stref planistycznych [...] ppkt 4) – Strefa SR [...] na str. 15 wiersz 10 i 11 o treści: „*Jedynie w strefach 93SR i 106SR nie dopuszczono możliwości lokalizacji terenu biogazowni.*” zastąpić wierszem o treści: „*Jedynie w strefach 93SR, 105SR i 106SR nie dopuszczono możliwości lokalizacji terenu biogazowni, kompostowni, spalarni śmieci i elektrowni słonecznych.*”

UZASADNIENIE

I. Mając na uwadze główny cel naszego wniosku - niniejszej Petycji - zawartego też w piśmie dotyczącym aktu planu przestrzennego o wprowadzenie do Planu Ogólnego Gminy Irządze zakazu lokalizacji, budowy wszelkich instalacji przemysłowych w tym m. in. biogazowni, kompostowni, spalarni śmieci i elektrowni słonecznych (fotowoltaiki) na obszarze strefy planistycznej SR - produkcji rolniczej oznaczonym na rysunku planu i w opisie Planu Ogólnego Gminy Irządze - Uzasadnienie symbolem 105SR na działkach o nr ewid. 1252/1, 1253, 1256, 1254/3 zwracamy uwagę, że:

1. Przedmiotowy teren zlokalizowany jest:

- a) w strefie będącej w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego Audytem krajobrazowym województwa śląskiego – Krajobrazy Priorytetowe wg rys. 2 - Uwarunkowania środowiskowe POG jako „IRZĄDZE” KOD 24-342.13-016, ID 1081,
- b) w strefie proponowanych form ochrony przyrody Doliny Krztyni i Białki Zdowskiej przedstawiony w opisie i na rysunku nr 2 – Uwarunkowania środowiskowe POG w oparciu o Prognozę oddziaływania na środowisko Planu Ogólnego gminy Irządze rys. mapa nr 1 – Wskazanie stref z możliwością urbanizacji,
- c) w strefie obszaru ochronnego zbiorników wód śródlądowych - GŁÓWNEGO ZBIORNIKA WÓD PODZIEMNYCH NR 408 „NIECKA MIECHOWSKA”,
- d) w strefie obszaru ochronnego zbiorników wód śródlądowych - GŁÓWNEGO ZBIORNIKA WÓD PODZIEMNYCH NR 326 „ZBIORNIK CZĘSTOCHOWA”,
- e) w strefie, w której występuje prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi rzek Krztyni i Białki Zdowskiej,
- f) w strefie o przewadze wiatrów o kierunku z zachodu na wschód wzdłuż doliny rzeki Krztyni i otwartego korytarza powietrznego wzdłuż szybkiej drogi krajowej nr 78 w kierunku sąsiedniej gminy i miejscowości Szczekociny i linii kolejowej CMK o przebiegu zachód-wschód,
- g) w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk archeologicznych wskazanych na rys. nr 3 -Uwarunkowania kulturowe POG,

h) w gminie, w której stwierdzono obecność chomika europejskiego, którego zasięg wymaga jeszcze zbadania, wskazano w opinii Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie z dnia 02.02.2026 r. dr hab. inż. Magdaleny Hędrzak.

2. Wymienione wyżej instalacje, zlokalizowane na terenie strefy produkcji rolniczej oznaczonej symbolem 105SR wymienionej we wniosku, piśmie dotyczącym aktu planu przestrzennego, mogą, co wynika z zapisów obszernej literatury branżowej i dostępnych informacjach o stosowanych technologiach, stanowić zagrożenia i mieć negatywny wpływ na:

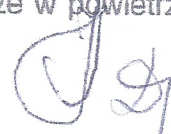
a) Środowisko naturalne:

Zagrożenia dla środowiska naturalnego i istniejącego zagospodarowania wynikać mogą bezpośrednio z działania tego typu instalacji, a spowodowane będą przez:

- emisję gazów, m. in. spalanie nadmiaru gazów, do otoczenia co wpłynie na stan i jakość powietrza atmosferycznego zanieczyszczonego substancjami takimi jak dwutlenek węgla, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, pył, węglowodory aromatyczne oraz substancjami odorowymi jak siarkowodór czy amoniak, którego przemieszczanie się nie będzie mogło być w pełni kontrolowane i odbywać się będzie wzdłuż rzek i dróg;
- emisję substancji płynnych - środowisko gruntowo-wodne ucierpi w zakresie zwiększonego poboru wody, a także w zakresie możliwego zanieczyszczenia wód ściekami, wyciekami wraz z wodami opadowymi czy wydostaniem się substratów i pofermentu w czasie ich przeładunku, a zwłaszcza awarii instalacji lub powodzi zwłaszcza po likwidacji stawów, które mogłyby przejąć część fali powodziowej, wtedy szczególnie istotne będą zanieczyszczenia związkami azotu;
- emisję hałasu działającej instalacji, zwłaszcza w czasie awarii, co znacząco wpłynie na zdrowie okolicznych mieszkańców, oraz zdrowie i zachowania zwierząt, których naturalnym środowiskiem są pobliskie lasy;
- emisję hałasu, spalin i innych zagrożeń drogowych dla zwierząt i mieszkańców spowodowanych zwiększonym transportem kołowym, który w tym rejonie zintensyfikuje się ze względu na wymagania technologiczne i organizacyjne tych instalacji;
- zaburzenie krajobrazu - poprzez zmianę użytkowania terenu i wprowadzenia instalacji antropogenicznych do środowiska;
- zagrożenie pożarem oraz ogromne zagrożenie środowiska szczególnie wód w przypadku pożaru instalacji fotowoltaicznej.

b) Bezpieczeństwo mieszkańców:

- będzie zagrożone poprzez unoszące się uciążliwe odory powstające podczas procesu produkcji w takich instalacjach. Substancji odorowych nie da się zatrzymać w jednym miejscu. Za każdym podmuchem wiatru będą się one unosiły na wiele kilometrów. Odory jak wykazały przeprowadzone w Polsce badania w 2015 r. przyczyniają się do powstania wielu chorób w tym: depresji, zmęczenia, problemów oddechowych, nudności, podrażnienia oczu, podrażnienia gardła, alergii. Ponad połowa Polaków postrzega odór jako poważny problem i plasuje go wśród trzech największych zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka. Dodatkowo należy założyć, że w powietrzu

 3

będą się unosiły szkodliwe pyły, substancje chemiczne (dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, amoniak, benzen, ołów, siarkowodór itp.), używane w procesie fermentacji, które również mają znaczący i negatywny wpływ na zdrowie i życie człowieka;

- może być narażone na plagę insektów i gryzoni, ponieważ biogazownie przetwarzają gnojowicę i odpady produkcji rolnej. Jest to idealne miejsce do pojawienia się insektów i gryzoni (w tym karaluchów, much, komarów, szczurów czy myszy), które roznoszą choroby i wydają nieznośną dla człowieka woń. Gryzoni i insektów nie jest w stanie powstrzymać żadna kurtyna;
- będzie zagrożone uciążliwym hałasem, który będzie pochodził z ciągu technologicznego tych instalacji i urządzeń towarzyszących, jak też w związku ze wzmożonym ruchem samochodów ciężarowych poruszających się po drogach lokalnych, gminnych i krajowych;
- możliwe będą również zanieczyszczenie przez takie instalacje cieków wodnych, wód gruntowych i okolicznych rzek Krztynia i Białka, których nurt znajduje się w bliskim sąsiedztwie działek rekreacyjnych i zabudowy zagrodowej. Spowoduje zagrożenie sanitarne groźne dla zdrowia i życia okolicznych mieszkańców i zwierząt hodowlanych a także środowiska naturalnego. Jest to kwestia o fundamentalnym znaczeniu, gdyż jak wiadomo tereny działek rekreacyjnych usytuowane są w pobliżu biegu rzeki Krztyni i Białki Zdowskiej nie posiadają dostępu do sieci kanalizacyjnej. Wszyscy właściciele działek korzystają z ujęć gruntowych własnych studni i w przypadku skażenia tych ujęć konsekwencje mogą być bardzo poważne dla zdrowia i życia mieszkańców i zwierząt.

c) Spadek jakości życia i cen nieruchomości - trudno nie wspomnieć również w tym miejscu, że budowa wspomnianych instalacji doprowadzi do utraty wartości okolicznych nieruchomości w związku z utrudnieniami jakie niesie dla życia i zdrowia tego typu obiekt.

d) Utratę walorów turystycznych gminy Irządze - która spowodowana będzie przez niekorzystną zmianę krajobrazu terenów wykorzystywanych w celach turystycznych i rekreacyjnych, a do tego zagrożenie fetorem, hałasem pochodzącym ze i wzmożonego ruchu transportowego samochodów ciężarowych i sprzętu rolniczego. Gmina Irządze położona jest na obrzeżach Jury Krakowsko - Częstochowskiej, co daje możliwości uprawiania turystyki pieszej i rowerowej dzięki obecności licznych szlaków i miejsc atrakcyjnych krajobrazowo, geologicznie i historycznie. Powstałe tu w ostatnich latach gospodarstwa agroturystyczne mogą upaść w wyniku działania biogazowni, ponieważ z uwagi na wspomniane już uciążliwości tereny te staną się dla turystów nieatrakcyjne.

e) Układ komunikacyjny, który zarówno krajowy jak również lokalny czyli powiatowy i gminny aktualnie zapewnia obsługę mieszkalnictwa, usług i gospodarstw w gminie w niezbędnym zakresie.

Po realizacji wymienionych w pierwszym punkcie inwestycji przemysłowych, zwłaszcza biogazowni na terenie oznaczonym symbolem 105SR w POG wymagane będzie znaczące przebudowanie dróg lokalnych w tym rejonie, aby obsłużyć takie inwestycje. Realizacja biogazowni, kompostowni lub spalarni śmieci, w tym rejonie będzie stanowić w zakresie komunikacyjnym zagrożenie dla rozwijającej się istniejącej zabudowy mieszkaniowej, rekreacyjnej, a także zagrodowej i planowanej usługowej oraz środowiska naturalnego. Działania te będą trudne do zaakceptowania pod względem przestrzennym, również ze względu na znaczącą planowaną i realizowaną przebudowę dróg krajowych na terenie gminy zwłaszcza drogi krajowej nr 78.

II. Wnosimy o wprowadzenie do Planu Ogólnego Gminy Irządze zakazu lokalizacji, budowy wszelkich instalacji przemysłowych w tym m. in. żadnego rodzaju biogazowni, kompostowni, spalarni śmieci i elektrowni słonecznych (fotowoltaiki) na obszarze strefy planistycznej SR - produkcji rolniczej mając m.in. zapis w Prognozie oddziaływania na Środowisko POG zawarto na str. 49 zapis: „Zagrożeniem jest lokowanie instalacji fotowoltaicznych na terenach cennych pod względem przyrodniczym lub w dolinach cieków, gdzie przerwane mogą zostać korytarze ekologiczne. W przyszłości należy dążyć do ograniczenia tego typu zabudowy, zwłaszcza w obrębie doliny Białki i Krztyni oraz terenów proponowanych do objęcia ochroną np. „Dolina Krztyni i Białki Zdowskiej”. W związku z powyższy uznajemy za uzasadnione nasze stanowisko i wnosimy o zapis że w strefie 105 SR nie powinna być instalowana żadna instalacja techniczna zwłaszcza typu biogazownia, kompostownia, spalarnia śmieci i elektrowni słonecznej, więc w tym również fotowoltaiki.

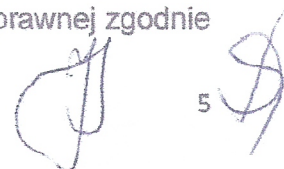
III. Wnosimy o zrealizowanie proponowanych w Prognozie O.n.Ś. Form Ochrony Przyrody „Doliny Krztyni i doliny Białki Zdowskiej” w rozdz. 5 str. 51 w tekście: „Dla najciekawszych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym terenów wskazano również potrzebę objęcia ich ochroną (w opracowaniu ekofizjograficznym) a także na ograniczenie zmian w zagospodarowaniu (głównie doliny Białki Zdowskiej i Lelowskiej i Krztyni oraz ich dopływów, Lasu Pradelskiego, doliny Rajeczniczy) poprzez ich włączenie do terenów SO – strefy otwartej.” oraz uwzględnione w zapisach POG Irządze i wnosimy aby potraktować jako priorytet uchwalenie przez Radę Gminy Irządze strefy planistycznej SO dla proponowanych form ochrony przyrody (jak to jest ujęte w ust. III pkt 3 ppkt. 4 - str. 12 i 13 Planu Ogólnego Gminy Irządze) w celu złożenie wniosku do Sejmiku Województwa Śląskiego o ustalenie strefy ochronnej dla tych dolin dla proponowanych form ochrony przyrody:

- dolina Krztyni i Białki Zdowskiej,
- dolina Białki Lelowskiej.

Wprowadzenie takich chronionych Stref Otwartych w znacznym stopniu wpłynęłoby pozytywnie na charakter tych rzek oraz zapobiegłoby ich dalszej biodegradacji i stanowiłoby uzupełnienie istniejących stref ochrony Krajobrazów Priorytetowych „Irządze” i „Doliny Białki Lelowskiej”.

Wnosimy więc o utworzenie strefy Ochrony Przyrody „Doliny Krztyni i doliny Białki Zdowskiej” w związku z atrakcyjnością naturalnych cieków wodnych, pozwalających na tworzenie kompleksów stawów i posiadających bogatą faunę i florę, w której pstrągi, lubiące czystą i wartką wodę, są jedną z głównych atrakcji obejmującej także formę ochrony bezpośredniej lub pośredniej ujęć wód powierzchniowych i podziemnych, którą przedstawiono w zał. nr 2 do petycji. Wprowadzenie strefy ochrony bezpośredniej lub pośredniej ujęć wód powierzchniowych i podziemnych zostało wskazane w Prognozie Oddziaływania na Środowisko w rozdziale 5 na str. 46 – „Na terenie gminy Irządze znajduje się kilka ujęć wód powierzchniowych służących do zaopatrzenia stawów hodowlanych oraz ujęcia dla potrzeb indywidualnych, nie zostały dla nich ustanowione jednak strefy ochrony bezpośredniej lub pośredniej”.

Zwracamy się również o wzmożenie wysiłków w zakresie poprawy stanu i jakości wód rzek Krztyni i Białki Zdowskiej i ich otoczenia, które w dalszym ciągu pełnią ważną funkcję przyrodniczą i stanowią istotny korytarz ekologiczny wymagający ochrony prawnej zgodnie z zapisami opisu Planu Ogólnego Gminy Irządze – Uzasadnienie.

IV. Wnosimy o poszerzenie strefy Krajobrazów Priorytetowych „IRZĄDZE” KOD 24-342.13-016, ID 1081 w części południowej gminy Irządze do drogi krajowej szybkiego ruchu nr 78 jak przedstawiono w załączniku nr 3 do Petycji, na fragmencie wyciągu rys. nr 2 - Uwarunkowania środowiskowe POG. Celem jest podkreślenia i wykorzystania turystycznych walorów obszaru między istniejącą linią kolejową CMK i drogą krajową szybkiego ruchu nr 78. Pozwoli to na zaktywizowanie strefy usługowo-mieszkaniowej tego obszaru i powiązanie go z centrum gminy zapewniając zrównoważony rozwój gminy zgodnie z założeniami Prognozy oddziaływania na środowisko z 2025 roku.

V. Pomimo wnoszonych uwag w powyższych punktach opowiadamy się za wzmożonymi działaniami w zakresie głównych celów polityki przestrzennej na terenie gminy Irządze, czyli:

- 1) zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy,
- 2) zapewnienie wszechstronnego rozwoju gminy poprzez wykorzystanie istniejących walorów, zasobów i możliwości w celu stymulacji rozwoju gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy (ust. IV pkt 1 ppkt. 1 w POG),
- 3) ochrona środowiska naturalnego i rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz wartości kulturowych i środowiska naturalnego jako najważniejszego bogactwa gminy (ust. IV pkt 1 ppkt. 2 w POG).

PODSUMOWANIE

Jak już wcześniej argumentowaliśmy brak akceptacji społecznej dla budowy wszelkich instalacji technicznych, przemysłowych typu biogazownia, kompostownia, spalarnia śmieci, elektrownia słoneczna (fotowoltaiki) w gminie Irządze nie wynika z chęci bojkotowania przez nas odnawialnych źródeł energii, ale z uzasadnionych obaw o życie i zdrowie nie tylko nasze, ale i naszych dzieci i wnuków. Wymienione instalacje będą stanowić zagrożenie dla otaczającej nas fauny i flory. Nie możemy więc pozwolić na to, aby takie instalacje powstały, w bliskim sąsiedztwie naszych działek i budynków mieszkalnych, gdyż nigdy nie wpiszą się harmonijnie w otoczenie i będą wzbudzać szeroki sprzeciw społeczny. Znacząco oszpeći teren, nie stanie się jego naturalną częścią i z pewnością przyczyni się do pogorszenia walorów estetycznych całej okolicy tak jak to widać w strefie 25SO. Biogazownie przemysłowe, kompostownie, spalarnie śmieci, to obiekty mogące znacząco i wielotorowo oddziaływać na lokalne środowisko. którego istotnym czynnikiem są LUDZIE.

W związku z powyższym wnosimy jak na wstępie o wpisanie do Planu Ogólnego Gminy Irządze zakazu realizacji budowy instalacji typu biogazownia przemysłowa, kompostownia, spalarnia śmieci i elektrownia słoneczna na terenie tutejszej gminy, oraz liczymy na poprawę i powiększenie stref ochrony środowiska naturalnego dolin rzek Krztyń i Białki Zdowskiej jako kontynuacji istniejących już stref Białki Lelowskiej i terenów gminy Irządze.

Liczymy na zrozumienie naszych obaw oraz na działania władz zmierzające do ochrony interesów mieszkańców.

Z poważaniem
Zarząd Stowarzyszenia

Załączniki:

-
- Załącznik nr 1. Lista osób popierających Petycję wraz z podpisami i numerami działek. – stron 4
 - Załącznik nr 2. Strefa ochrony przyrody „Dolina Krztyń i dolina Białki Zdowskiej”
 - Załącznik nr 3. Strefa Krajobrazu „IRZĄDZE”
 - Załącznik nr 4. Uwagi do rysunku planu